

Pedagogisch werkplan

Peuterspeelzaal Sleutelbloem

Oktober 2016

Inhoud

1.	Informatie over Peuterspeelzaal Sleutelbloem	p. 3
2.	Groepsomvang, en leeftijdsopbouw en personeel	p. 5
3.	Kennismaking en wennen	p. 6
4.	Dagindeling	p. 7
5.	Vieren van feesten	p. 7
6.	Communicatie met ouders	p. 7
7.	Zorg om kinderen	p. 9
8.	Samenwerking met andere instanties	p. 9
9.	Hoe worden leidsters ondersteund bij hun werk	p. 9

1. Informatie over Peuterspeelzaal Sleutelbloem

Het gebouw

Peuterspeelzaal Sleutelbloem beschikt over een eigen lokaal in het gebouw van Protestants Christelijke Basisschool de Sleutelbloem, Kennedylaan te Leiden. Naast het lokaal maken wij regelmatig gebruik van het speellokaal dat wij delen met groep 1 - 2 van Pcb Sleutelbloem. Voor ouderbijeenkomsten mogen wij gebruik maken van de lerarenkamer.

Beschrijving van locatie buiten

De buitenruimte grenst niet aan de groepsruimte. Op het grote schoolplein is een zeer ruim plein voor de peuters en de kinderen van groep 1 en 2. De buitenruimte is omsloten door een hek met een afsluitbare deur. Om naar de buitenruimte te gaan, moeten de kinderen een gang door en een stukje over het schoolplein lopen. Er lopen altijd leidsters met de kinderen mee wanneer ze naar het peuterplein gaan. In overleg met de leerkracht van groep 1-2 wordt gekeken welke groep er naar buiten gaat op welk moment.

In de buitenruimte bevindt zich een hele grote zandbak die afgedekt kan worden met een net, zodat het voor poezen moeilijk wordt gemaakt om erin te kunnen wroeten of om hun behoefte in te doen. Maximaal 2 x per jaar wordt het zand verschoond.

Ook is er een schuur, waarin het buitenspeelgoed, materiaal voor de zandbak en rijdend materiaal zijn opgeborgen. Bij mooi weer wordt er vaak buiten gespeeld.

Beschrijving groepsruimte

Onze groepsruimte is ingericht voor kinderen van 2 tot 4 jaar. De groepsruimte is zo ingericht dat kinderen zich veilig voelen in de groep. In de groepsruimte bevindt zich minimaal 7 hoeken; o.a. huishoek, bouwhoek, natte hoek, leeshoek, puzzeltafel, ontdektafel en een hoge tafel om aan te tekenen, kleien, etc..

Bij de indeling van de groepsruimte is rekening gehouden met de looproute. De hoeken worden afgescheiden door middel van een kast, kleed, tafel, boekenrek of bank. Hierdoor is het voor de kinderen overzichtelijk en duidelijk waar een bepaalde hoek begint en ophoudt.

Door middel van de hoeken en plekjes streven we er naar dat kinderen zichtbaar en soms 'onzichtbaar' kunnen spelen.

Het spelmateriaal in de groepsruimte heeft een eigen plek en wordt op een overzichtelijke manier aangeboden, zodat kinderen weten waar ze iets kunnen vinden. Ook wordt er rekening mee gehouden, dat er materiaal aanwezig is voor verschillende leeftijden en ontwikkelingsniveau. De vaste plek van spelmaterialen draagt bij aan het bieden van een vertrouwde en veilige omgeving.

Een aantal hoeken wordt regelmatig aangepast aan de thema's waarmee wordt gewerkt. Bijvoorbeeld: bij thema ziek zijn kan de huishoek een dokterskamer worden.

Door regelmatig spelmateriaal / ontwikkelingsmateriaal en prentenboeken te wisselen dagen wij de kinderen uit in hun spel en ontwikkeling.

De groepsruimte is gekoppeld aan een toilet en verschoonruimte voor kinderen van 2-4 jaar. Kinderen kunnen hierdoor zelfstandig naar de toilet. De toiletruimte is voorzien van twee peuterwastafels, waardoor de peuters na het gebruik van het toilet zelfstandig hun handen kunnen wassen.

Alle deuren zijn voorzien van veiligheidstrips waardoor vingers van kinderen niet tussen de deur kunnen komen. De deur van het lokaal naar de gang is voorzien van een hoge deurknop die afsluitbaar is.

Op de gang bevinden de kapstokken zich op kinderhoogte. Wij stimuleren kinderen om hun eigen jas op te hangen en te pakken. Boven de kapstokken bevindt zich per kind een bak waarin ze hun eigen spullen die ze van huis meenemen of werkjes die ze gemaakt hebben tijdelijk kunnen bewaren.

Het speellokaal bevindt zich op dezelfde verdieping en is via de gang te bereiken. Beide leidsters lopen mee naar het speellokaal. Samen met de leerkracht van groep 1-2 is een schema gemaakt waarin staat wanneer er gebruik kan worden gemaakt van het speellokaal.

Welkom in de groep

Wanneer de kinderen worden gebracht, vinden we het belangrijk dat we ieder kind en ouder welkom heten. Daarnaast vinden we het belangrijk dat kinderen zich veilig voelen in de groep. Wanneer een kind zich veilig voelt kan hij spelen, leren en zich ontwikkelen.

Hoe bieden we deze veiligheid en geborgenheid?

De groep op onze locatie bestaat zoveel mogelijk uit een vaste groep peuters en er werken altijd twee vaste leidsters. Op deze manier geven we de kinderen de mogelijkheid om een persoonlijke band op te bouwen met de andere kinderen uit de groep en de leidsters. Het hanteren van een vast dagritme, het stellen van duidelijke regels en rituelen biedt de kinderen houvast.

Het aanbod van activiteiten en materialen

De pm-ers observeren de kinderen in hun ontwikkeling en passen de begeleiding van de kinderen en de groep hierop aan. Daarbij hebben zij oog voor de ontwikkeling van de kinderen en het tempo daarvan, en passen het aanbod van spelmaterialen, de activiteiten, het actief spelen en de interactie hierop aan.

Er wordt gewerkt vanuit het VVE-programma Piramide, voor gerichte stimulans van de ontwikkeling door het werken met thema's, dicht bij de belevingswereld van de kinderen. Voor extra stimulans of ondersteuning worden specifieke activiteiten aangeboden.

De ontwikkeling van de kinderen wordt gevolgd en vastgelegd door Peuterobservatielijsten (POL), afname van genormeerde toetsen van CITO en logboekjes voor dagelijkse observatie. De resultaten worden ingevoerd in een LOVS-leerlingvolgsysteem.

De peuterspeelopvang biedt peuters een uitdagende omgeving, waarin zij steeds weer iets nieuws ontdekken en ervaren. Het spelmateriaal in de verschillende hoeken wordt regelmatig aangepast, waardoor zij opnieuw gestimuleerd worden om te ontdekken en zich te ontwikkelen. De peuterspeelopvang biedt een gevarieerd aanbod aan activiteiten en spelmaterialen, zodat de peuters kunnen ontdekken wat ze leuk vinden om te doen en waar ze goed in zijn. Er wordt vooral open spelmaterialen aangeboden. Open spelmaterialen biedt hen uitdaging en

verschillende mogelijkheden tot spel. Voorbeelden van open spel materiaal zijn blokken, klei en natuurlijke materialen.

Goede interactie tussen leidsters en kinderen is vooral van belang voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en de taalontwikkeling van de peuters. Leidsters zijn zich bewust van de belangrijke rol die ze hebben bij de taalontwikkeling van de peuters en weten ook hoe ze de taalontwikkeling van hen kunnen stimuleren.

Omgaan met elkaar

Op de Peuterspeelzaal zijn kinderen samen met de hele groep. Bij de inrichting van het lokaal hebben we er rekening mee gehouden dat kinderen alleen, met z'n tweeën, met een klein groepje of met de hele groep een activiteit kunnen doen. We stimuleren kinderen om samen te spelen, het spel materiaal te delen of soms op je beurt te wachten totdat het andere kind klaar is met het datgene waar hij mee speelt. Bij conflictsituaties stimuleren we de kinderen het zelf op te lossen. In sommige gevallen geven we als leidster een voorbeeld van de manier waarop een kind iets op kan lossen.

Ook stimuleren we kinderen die moeilijk tot spel komen. Spelenderwijs betrekken we het kind bij spel, maar vinden het altijd belangrijk dat het kind zich eerst veilig voelt.

Normen en waarden

Op de Peuterspeelzaal leren kinderen omgaan met andere normen en waarden dan die ze thuis gewend zijn. Kinderen ervaren dat kinderen en volwassenen zijn die volgens andere tradities, rituelen en gewoontes leven dan zij gewend zijn.

Hoe laten we zien hoe we respectvol omgaan met anderen?

Door zelf een goed voorbeeld te geven door kinderen, ouders en andere volwassenen respectvol te benaderen. Voorbeeld:

- * rekening houden met kinderen die van huis uit bijv. geen varkensvlees mogen eten
- * het vieren van Suikerfeest

Naast het respectvol leren omgaan met elkaar vinden we het ook belangrijk dat kinderen respectvol omgaan met het spel materiaal. Wanneer een kind klaar is met het spelen, ruimt het kind het spel materiaal op. Na het vrijspelen ruimen we gezamenlijk het speelgoed op.

Wanneer iets niet lukt, laten we zien hoe een kind iets kan oplossen of vragen we een ander kind om te laten zien hoe het moet. We vinden het belangrijk dat kinderen zelfvertrouwen krijgen in wat ze kunnen door ze positief te benaderen en het geven van complimenten.

2. Groepsomvang, en leeftijdsopbouw en personeel

De groep van de Peuterspeelzaal bestaat uit maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 - 4 jaar. Kinderen van 2 jaar komen twee dagdelen. We vinden het belangrijk dat de verspreiding van 2 tot 2,5 jarige goed verdeeld is over de dagdelen.

Doelgroepkinderen (kinderen met een weging of " * " kind) vanaf 2,5 jaar - 4 jaar komen 4 dagdelen. Ouders van deze kinderen kunnen hun kinderen 4 dagdelen brengen en hoeven maar twee dagdelen te betalen.

Op de groep werken 2 gediplomeerde pedagogische medewerkers waarvan één met een HBO opleiding en één met MBO opleiding die beschikt over taalniveau 3-F

Bij ziekte of afwezigheid valt een kracht in die beschikt over een minimaal MBO opleiding voor het jonge kind.

Op de groep wordt gewerkt met 2 gediplomeerde leidsters, het vier-ogen principe is hiermee gewaarborgd. Dreigt het toch voor te komen dat een leidster alleen op de groep staat, zal de medewerker contact opnemen met de teamleider, zodat een achterwacht zo spoedig mogelijk aanwezig is.

3. Kennismaking en wennen

Intakegesprek en kennismaking

Bij een intakegesprek kijken we samen met de ouders of ze alles hebben ingevuld op het inschrijfformulier.

Ouders van een kind dat op de wachtlijst staat voor de Peuterspeelzaal krijgen een telefonische uitnodiging om kennis te maken met de pedagogische medewerkers. In het kennismakingsgesprek spreken we wederzijds onze verwachtingen uit.

Afspraken over het wennen op de speelzaal worden gemaakt. Er wordt uitleg gegeven over de regels die wij hanteren en we geven uitleg hoe we werken en geven een kleine rondleiding in en rond het gebouw. We vinden het heel belangrijk dat ouders betrokken worden bij de Peuterspeelzaal. En we vinden het ook belangrijk om ouders te stimuleren om thuis met hun kind te spelen.

Bij elke thema worden ouders geïnformeerd waar het thema over gaat door middel van een ouderbrief. Daarnaast geven we ouders tips of lenen hen soms materiaal (een puzzel, een boek, een spelletje), zodat ze samen met hun kind met het geleende materiaal thuis aan de slag kunnen gaan. Vaak doen we even voor wat de bedoeling is met het materiaal, we laten bijvoorbeeld zien hoe een spelletje wordt gespeeld.

Voorbeeld tip voor ouders:

Thema wonen: we vragen ouders om van of naar huis te praten met hun kind over wat ze onderweg allemaal zien. Hoge flats, flats met een galerij, huizen die naast elkaar staan (rijtjes huizen) of huizen die op zich staan (villa).

Wennen

Wanneer kinderen voor het eerst komen, vinden wij het belangrijk dat ze zich veilig voelen.

Die veiligheid bieden we aan door duidelijke afspraken te maken met de ouder over het afscheid nemen. Wij attenderen ouders er op dat ze bewust afscheid moeten nemen. Dit geeft duidelijkheid naar het kind toe. We kunnen hier een rol in spelen, zeker wanneer het afscheid moeilijk gaat.

Wanneer we merken dat een kind het moeilijk vindt om afscheid te nemen, stellen we aan de ouder voor om het wennen gefaseerd aan te pakken.

Ouders mogen en kunnen ten allen tijde bellen om te vragen hoe het gaat met hun kind. Het wennen op de Peuterspeelzaal kan per kind variëren. Heeft het kind een oudere broer of zus die al eerder de Peuterspeelzaal heeft bezocht, dan zal het wennen makkelijker gaan. Zowel voor het kind als voor de ouder.

4. Dagindeling

Openingstijden en dagdelen

De Peuterspeelzaal is open van maandag t/m vrijdag van 08.30 uur tot 11.30 uur.

- 08.30 uur: Welkom en spelinloop, de kinderen komen binnen, de ouders spelen samen met hun kind. Dit versoepelt de overgang van thuis naar de Peuterspeelzaal.
- 09.00 uur: Ouders nemen afscheid en kinderen spelen vrij.
- 09.30 uur: De kring: In 1 of 2 groepen gaan we met de kinderen in de kring zitten. Er wordt een korte activiteit gedaan met de kinderen rondom het thema.
- 09.45 uur: Na de kring kiezen kinderen waar ze willen spelen.
- 10.30 uur: Gezamenlijk opruimen voordat er iets gegeten en gedronken wordt. Tijdens het drinken wordt nagepraat met de kinderen over wat ze gedaan hebben en met wie ze hebben gespeeld. Met gebruik van de dagritme-kaarten kunnen we samen met de kinderen terugkijken of vooruit kijken. Kinderen leren zo spelenderwijs tijdsbesef.
- 10.45 uur: Bij mooi weer gaan we buitenspelen. Bij slecht weer maken we gebruik van het speellokaal.
- 11.30 uur: We gaan in de laatste kring om van de kinderen afscheid te nemen. De kinderen worden opgehaald.

5. Vieren van feesten

Kinderen van 3 of 4 jaar ervaren feestvieren als heel leuk. Graag horen we van de ouders wanneer ze de verjaardag van hun kind willen vieren op de Peuterspeelzaal. Voor de jarige job hebben we een aparte verjaardagstoel. Er wordt een feestmuts gemaakt.

Ouders mogen altijd aan ons vragen om traktatie tips. We vragen ouders een gezonde traktatie mee te geven.

Naast de verjaardagen vieren we ook verschillende feesten zoals: Sinterklaas, Kerst, Suikerfeest, offerfeest. Bij dit soort feesten betrekken we de ouders.

6. Contacten met ouders

We vinden het belangrijk dat we goed contact hebben met de ouders van de kinderen op de Peuterspeelzaal. Voor het gevoel van veiligheid van kinderen is het belangrijk dat kinderen weten dat hun ouders en de leidsters elkaar vertrouwen. De pedagogische medewerkers zijn zich hiervan bewust en laten aan de kinderen zien dat ze hun ouders respecteren.

Wengesprek

Ruim 6 weken nadat een peuter op de speelzaal is geplaatst hebben wij een wengesprek met de ouder. In dit gesprek vragen wij de ouder hoe de peuter het ervaart om naar de speelzaal te komen. Hebben ze thuis bijzonderheden opgemerkt.

Constateren zij verandering in zijn gedrag, ontwikkeling te denken valt aan: taal, sociaal emotioneel, motoriek? Is de peuter rustiger of drukker geworden of hetzelfde gebleven?

Wij vertellen ouders hoe wij hun peuter ervaren. Welke veranderingen wij zien, hoe hij in een korte tijd snel is gegroeid in zijn ontwikkeling.

Wij voeren het gesprek naar aan leiding van de Cito Toets Taal en rekenen voor peuters en de Peuter Observatie Lijst. Alle peuters worden, wanneer ze de leeftijd hebben bereikt van 3 jaar en 3,7 jaar, getoetst en wordt de Peuter Observatie Lijst ingevuld. Ouders worden hierover geïnformeerd bij de kennismakingsgesprek. Na elke toets die van elke peuter wordt afgenomen en de Peuter Observatie Lijst is ingevuld, nodigen wij de ouder uit voor een 10 minuten gesprek. In dit gesprek wordt niet alleen de toets en de Peuter Observatie Lijst besproken, maar informeren wij ouders hoe het met hun peuter in het algemeen gaat. Wanneer we denken meer tijd nodig te hebben om dingen met de ouder te bespreken plannen we een gesprek van 20 minuten.

Eindgesprekken

Wanneer een peuter naar de basisschool gaat wordt de ouder ruim 1 maand van tevoren uitgenodigd voor een overgangsgesprek/ eindgesprek. In dit gesprek bespreken wij met de ouders de overdracht die wij naar de basisschool sturen waar de peuter staat ingeschreven.

Ouders informeren met welk thema wordt gewerkt

Bij elk nieuw thema krijgen alle ouders een nieuwsbrief waarin ze geïnformeerd worden met welk thema de komende weken wordt gewerkt.

In deze nieuwsbrief vragen wij ouders om thuis ook actief aan de slag te gaan. Wij reiken ouders ideeën aan, geven tips en vragen om samen met hun peuter een opdracht thuis te doen.

Regelmatig vragen wij aan de ouder of de opdracht is gelukt.

Omdat wij het belangrijk vinden dat ouders op de hoogte zijn met welke thema wordt gewerkt, ontvangt elke ouder naast de nieuwsbrief met betrekking tot het thema een jaar/ activiteiten kalender waar alle thema's en andere bijzonderheden worden aangegeven.

Inzet van de ouders bij activiteiten

Wij streven ernaar om bij bepaalde bijzondere activiteiten, zoals een bezoek aan de kinderboerderij, Kerst, Suikerfeest, Offerfeest, Sinterklaas, zomerfeest alle ouders te betrekken. Ruim van tevoren worden de ouders geïnformeerd door middel van een brief en mondeling toelichting.

Samenwerking met samenwerkende partners Pcb de Sleutelbloem

Samen met de leerkracht van groep 1- 2 bespreken wij met elkaar hoe wij ouders kunnen enthousiasmeren en stimuleren om meer betrokken te worden bij de Peuterspeelzaal, groep 1 -2. Thema's worden afgestemd op de basisschool.

7. Zorg om kinderen

Binnen de Peuterspeelzaal worden zorgkinderen vroegtijdig gesignaleerd. Wanneer we ons zorgen maken over een bepaald kind melden we dit door het SPL protocol zorgkinderen te hanteren.

De teamleider maakt samen met de leidsters een stappenplan, ondersteunt hen bij het begeleiden van de kinderen en het zorgvuldig overdragen van de zorgkinderen naar de basisschool. In het stappenplan wordt omschreven welke route er gevolgd gaat worden, hoe de taken verdeeld gaan worden en wordt een tijdspad afgesproken. De ouders worden bij alle stappen van het proces betrokken.

De teamleider heeft contacten met instanties zoals het CJG. De Alert4you coach kan leidsters op verzoek ondersteunen bij het begeleiden van een kind. Er wordt gewerkt met de 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling'.

8. Samenwerking met andere instanties

De Peuterspeelzaal werkt samen met:

1. De basisschool.

De Peuterspeelzaal en de groepen 1 en 2 van basisschool de Sleutelbloem werken met het VVE programma Piramide.

2. De logopedisten van onderwijs Advies.

Tweemaal per jaar worden de peuters gescreend. De logopediste kan naar aanleiding van de screening gesprekken aangaan met ouders en eventueel verwijzen naar een vrijgevestigde logopediste.

3. JES Rijnland.

Medewerkers van JES Rijnland kunnen ouders begeleiden bij het wenproces in de Peuterspeelzaal. Ze verwijzen ouders actief door naar hun andere programma's en organiseren ouderbijeenkomsten voor ouders van de Peuterspeelzaal en de basisschool. Er wordt actief doorverwezen naar ' Jong geleerd, thuis gedaan'.

4. De onderwijskansen bibliotheek.

Regelmatig worden er boekpakketten of themakratten geleend bij deze bibliotheek. De jeugd bibliothecaresse van onderwijskansen bibliotheek is een vaste gast tijdens het VVE netwerk van de wijk Zuidwest en de Mors

5. Het consultatiebureau.

Het consultatiebureau is een onderdeel van het Centrum voor Jeugd en Gezin

9. Hoe worden leidsters ondersteund bij hun werk

Leidsters worden in hun werk ondersteund en aangestuurd door de teamleider.

Regelmatig hebben we werkoverleg waarin de inhoud van het werk, de onderlinge samenwerking en de samenwerking met de leerkracht van groep 1 - 2 en de kinderen worden besproken. Het pedagogisch beleidsplan en het werkplan zijn het uitgangspunt bij het aanbieden van kwalitatief goed peuterspeelzaal werk. We worden ondersteund en gecoacht bij ons werk en gestimuleerd in onze ontwikkeling als beroepskracht. We nemen deel aan de (na) scholing en trainingen.